

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus neve: Humánökológia és design				
A kurzus oktatója/i, elérhetősége(i): Haba Péter, phaba@g.mome.hu Jordán Ferenc, jordan@g.mome.hu				
Kód: M-AE-102-A	Tantervi hely: ESMA	Javasolt félév: ---	Kredit: 5	Tanóraszám: 3
Kapcsolt kódok:	Típus: előadás és szeminárium	Szab.vál-ként felvehető-e? Nem.	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek: Nincsenek	
A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok): Előfeltétele nincs.				
A kurzus célja és alapelvei: A kurzus során ember és természet viszonyának különböző aspektusaival fogunk foglalkozni. Áttekintjük az ökológiai rendszerek működésének ilyen szempontból legrelevánsabb törvényszerűségeit. Mindezekon túl a kurzus a humánökológia „platformján” összekapcsolódó tudományos megközelítések, praxisok, szemléletmódok közös ismereteire és tapasztalataira is összpontosít: meghívott szakértők segítségével mélyülünk el a humánökológia alapkérdéseiben, az ökológiai gazdálkodás különféle „iskoláiban” (pl. az ún. szolidáris gazdaság működésében), az ökológiai közgazdaságtan rendszerkritikus elveiben, a település- és tájökológia kérdéseiben, de még az ökofilozófia világában is. A kurzus elemzi a kortárs design azon praxisait és tendenciáit, melyek a design szakmai alapelveinek, társadalmi szerepének és működésének radikális, ökológiai alapú újragondolására buzdítanak. A meghívott előadók és a kurzusvezető oktatók előadásaihoz minden alkalommal szemináriumi beszélgetések kapcsolódnak.				
Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák): Tudás: 1. Érti a design mint környezetalakító tevékenység ökológiai vonatkozásait, s ismeri annak szélesebb társadalmi, kulturális, gazdasági-gazdálkodási, ipari és településfejlesztési jelentőségét. Képesség: 1. Képes szakmai tevékenységének szerves részévé tenni a legszélesebb értelemben vett ökológiai-humánökológiai szempontrendszereket, mind elméleti, mind gyakorlati (tervezési) aspektusból. 2. Felismeri a design és építészet által felvetett és megoldott vagy megoldandó problémákat, reflektál azokra. 3. Képes a design és az építészet sajátos tapasztalatait és ismereteit a humánökológiai kutatások szempontrendszerének bővítésére is felhasználhatóvá tenni. Attitűd: 1. Felelősséggel, reflektíven és kritikusan viszonyul a design és az építészet terén tapasztalható elvekhez, módszerekhez és tendenciákhoz a humánökológiai kérdések nézőpontjából. Autonómia és felelősségvállalás:				

1. Elfogadja és hitelesen közvetíti szakterületének társadalmi-kulturális szerepét, ökológiai felelősségét, értékeit.

A kurzus keretében feldolgozandó témakörök és a szakértő vendégek előadásai:

1. szeptember 7.

Bevezetés, tájékoztatás, egyeztetés a MOME MAG programjaival kapcsolatban

Jordán Ferenc, Haba Péter, Szalontai Ábel

2. szeptember 14.

Rendszerökológiai alapismeretek I. – *Jordán Ferenc*

Kölcsönhatások, hálózatok, rendszermodellek. Tér- és időskálák

3. szeptember 21.

Természetkép – emberkép – környezet: a humánökológia alapkérdései – *Pribéli Levente*

4. szeptember 28.

Az ökofilozófia alapkérdései – *Lányi András*

5. október 5.

Ökológia, innováció, gazdaság: az ökológiai közgazdaságtan rendszerkritikus irányzatai és a termékfejlesztés dilemmái – *Gébert Judit*

6. október 12.

Rendszerökológiai alapismeretek II. – *Jordán Ferenc*

Hierarchikus szerveződés, hálózatok hálózatai. Szocio-ökológiai rendszerek, helyünk a bioszférában. Jövő és alkalmazkodás. Kockázatok, megoldások és stratégiák

7. október 16–20.

Kurzusheti program: Balaton-felvidék, MOME MAG

8. október 26.

Szolidáris gazdaság: alternatív gazdasági rendszerek és a közjó – *Szarvas Márton*

9. november 2.

Természet-alapú designmegoldások, városi ökoszisztémák – *Boros Judit*

10. november 9.

Településökológia, ökológiai városfejlesztés – *Teveli-Horváth Dorottya*

11. november 16.

(Humán)ökológia és építészet – *Haba Péter*

12. november 23.

Konklúzió – *Jordán Ferenc, Haba Péter, Szalontai Ábel*

A kurzus teljesítésének követelményei:

1. Az órákon való részvétel, maximum 30% hiányzással
2. Egy, a kurzus tárgyköreihez és/vagy a kurzusheti programhoz kapcsolódó, közösen egyeztetett téma szabad tervezői feldolgozásának 20 perces, vetített illusztrációkkal kísért prezentálása. A prezentációra a vizsgaidőszakban, egy, a kurzus összes hallgatójának részvételével szervezett esemény keretében kerül sor.

Értékelés:

Az értékelés a hallgatói teendők, feladatok elvégzésével arányos.

Az érdemjegy kiszámítása

Prezentáció: 100%

Ajánlott irodalom:

Holdren, J. P. – Ehrlich. P. R.: Human population and the global environment. *American Scientist* 62 (1974), 282-292.

McNeill, J. R.: *Valami új a nap alatt. A huszadik század környezettörténete. Visszatekintés a 21. század első évtizedére.* Ursus Libris, Budapest, 2011. II. rész: A változás motorja. 301-398.

Lányi András: *Bevezetés az ökofilozófiába – kezdő halódóknak.* L'Harmattan Kiadó, Budapest, 2020.

Pataki Gy. – Takács Sánta A. (szerk.): *Természet és gazdaság. Ökológiai közgazdaságtan szöveggyűjtemény.* Typotex Kiadó, Budapest, 2004.

Thackara, J.: *In the Bubble. Designing in a Complex World.* Massachusetts Institute of Technology, 2005.

Egyéb információk:

Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:
részleges beszámítás/elismerés lehetséges